

โควิด - 19 'พลิก' ปฏิรูปการศึกษา กลาย 'ห้องเรียน' ทะลวง Online

กร้าว ประกาศ **นายณัฏฐพล**

ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รมว.ศธ.) ที่สั่งการให้เลื่อนเปิดภาคเรียนออกไปเป็นวันที่ 1 ก.ค. 2563 นอกจากช่วยปกป้อง “ผู้เรียน” จากความเสี่ยงติดโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) แล้วยังสร้างผลกระทบต่อเนื่องระบบการศึกษาของประเทศในหลากหลายมิติ ซึ่งทุกฝ่ายต้องหันมาร่วมมือกันเพื่อก้าวข้ามปัญหาไปด้วยกัน

คณะรัฐมนตรี (ครม.) ประกาศแก้ปัญหาการระบาดไวรัสโควิด - 19 เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องแก้ไขเร่งด่วนภายใต้ความร่วมมือจากทุกฝ่าย “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” หรือ Work from Home ขณะที่กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) เลือกใช้จังหวะ “โรงเรียนปิด” เร่งเตรียมความพร้อมให้เด็กเรียน “ออนไลน์” ในช่วงปิดภาคเรียนยาวนาน

ซึ่งกินระยะเวลาเดือน พ.ค. - มิ.ย. 2563 โดยเริ่มปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนการสอนผ่านระบบ

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ที่ได้ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อรองรับสถานการณ์ไว้แล้ว

ดร.สุภัทธร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) สังเคราะห์แนวคิดการจัดการศึกษาภายใต้สถานการณ์ Social Distancing ระบุว่า **การจัดการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญมากขึ้นและเป็น 1 ใน 7 เรื่องหลักของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่ง สกศ. กำลังจัดทำแผนการดำเนินงานอยู่ขณะนี้**

ปัจจุบันเรามีอินเทอร์เน็ตเข้าถึงทุกสถานศึกษามีความเร็วตั้งแต่ 30 - 100 เมกะบิต รวมถึงมีระบบการเรียน DLTV ซึ่งเด็กที่เรียนก็มีผลการเรียนที่ดี **ดังนั้น ถ้าเรามีระบบการจัดการเรียนการสอนที่สามารถกำกับเด็กให้ตั้งใจเรียนได้การพลิกโฉมการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital Learning Platform) มาช่วยเรื่องจัดการเรียนการสอนจะทำให้เด็กมีโอกาเลือกการเรียนรู้ และแบ่งปันการเรียนรู้ได้มากขึ้น**

เลขาธิการสภาการศึกษา เชื่อว่า **โรงเรียนทางเลือกและการจัดการศึกษาโดยครอบครัวหรือ โฮมสคูล (Home School) จะเพิ่มขึ้นและเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับพ่อแม่และเด็ก ด้วยความอิสระในการเรียนรู้**

ที่มุ่งเข้าไปในสิ่งที่เด็กสนใจ ขณะที่อีกด้านต้องอาศัยความมีวินัยและมีส่วนร่วมระหว่างคนในครอบครัวช่วยดูแลร่วมด้วย

ผลกระทบการจัดการเรียนการสอนได้เกิดขึ้นในวงกว้าง โรงเรียน 30,324 แห่ง ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ปรับแผนหันมาจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี DLTV อย่างทันสถานการณ์โดยเริ่มทดลองระยะที่ 1 ระหว่างวันที่ 16 พ.ค. - 30 มิ.ย. 2563 ใน 183 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) รวมถึง 42 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ต้องเพิ่มความเข้มข้นการดูแลคุณภาพการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิดจากความร่วมมือ Cross function และภารกิจ สกศ. ในการขับเคลื่อนแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องที่ 7.การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล กำลังเริ่มเห็นผลเป็นรูปธรรม....

สถานการณ์โควิด - 19 ได้เร่งพลิกโฉม “ผู้สอน” และ “ผู้เรียน” โดยใช้ “ระบบดิจิทัล” รวดเร็วกว่าที่คาดการณ์ไว้ •

ไวรัส วายร้าย เร่งปฏิรูปการศึกษา!

ใครจะเชื่อว่า... 'โควิด - 19' กลายเป็นทั้งวิกฤตและโอกาสสามารถจุดกระแสวงการการศึกษาทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย พร้อมใจพลิกใช้ **Digital platform** สร้างรูปแบบใหม่ 'การเรียนรู้ - การสอน' รองรับการเรียนรู้ของ 'ผู้เรียน' ได้อย่างไม่สะดุด สามารถเข้าถึงการศึกษาได้ทุกที่ - ทุกเวลา

โลกปรับใหญ่เรียนรู้ Online

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ประเมินว่าผู้เรียนมากกว่า 1.5 พันล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่า 90% ของประชากรโลกถูกกักตัวอยู่ที่บ้าน และเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง เพราะการจัดการศึกษาผ่านระบบทางไกล (Distance Learning) ถูกนำมาใช้ต่อยอดการเรียนรู้ของผู้คนกลายเป็นเทรนด์ Learn from Home ที่**เมืองหวู่ฮั่น** สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นเมืองอันดับต้น ๆ ที่พบการระบาดของไวรัสโควิด - 19 ซึ่งมีนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามากกว่า 1 ล้านคน เข้าร่วมเรียนด้วยระบบสาธารณะที่เรียกว่า air classes มาแล้วตั้งแต่เดือน ก.พ. 2563

ส่วนที่**เมืองตุริน** ประเทศอิตาลี รัฐบาลได้หุ้มเททำงานอย่างหนักและปรับมาใช้กิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม หลักสูตรการเรียนทางไกลและระบบออนไลน์ ได้สร้างช่องว่างใหม่ ๆ สำหรับการเรียนรู้ เช่น ไม่มีการแจกจ่ายอาหารให้เด็กในช่วงพัก รวมทั้งยังเป็นทางเลือกการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานอย่างตรงจุด ซึ่งกลายเป็นหนึ่งในความท้าทายของทุกประเทศมุ่งให้ความสำคัญ เช่นเดียวกับ**เมืองเซา เปาโล** ประเทศบราซิล ยกให้เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การเผชิญหน้าต่อปัญหาด้านการศึกษา

เมืองศูนย์กลางการค้าของจีน **เซี่ยงไฮ้**มีการสอนประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่จะซื้อหน้ากากอนามัยป้องกันไวรัสโควิด - 19 และแนะนำวิธีสั่งซื้ออาหารออนไลน์ ฯลฯ ในอิหร่านที่**เมืองคาซาน** ได้เปิดรายการโทรทัศน์เพื่อสอนวิธีป้องกันไวรัสไม่ให้แพร่กระจายต่อไป โดยเริ่มต้นจากบ้านที่มีสุขอนามัยดี ภายใต้แนวคิดของเมืองคาซาน "สุขภาพดีทุกบ้าน"!

ขณะที่เกาหลีใต้ ที่**เมืองโอซาน** เครือข่ายอาสาสมัครพร้อมใจร่วมผลิตหน้ากากอนามัยป้องกันเชื้อไวรัสจำนวนหลายพันชิ้นเพื่อแจกจ่ายไปยังผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงโรค

ในอิตาลี **เมืองโตรริโน** ทุกภาคส่วนทั้งรัฐและภาคเอกชนได้ร่วมมือกันแก้ไขวิกฤตโควิด - 19 ด้วยการให้บริการฟรีทั่วทั้งเมือง

WEF ปี 4 ทางเปลี่ยนอนาคต

รายงานฉบับหนึ่งของ**สภาเศรษฐกิจโลก (WEF)** ชี้ชัดว่า ขณะนี้มีการศึกษาทั่วโลกกำลังถกเถียงกันถึง "แนวคิดใหม่" และรูปแบบวิถีให้การศึกษาสำหรับคนรุ่นอนาคต ซึ่งอาจต้องเร่งทำความเข้าใจวิธีการใหม่ ๆ ในการสื่อสารกับ "ผู้เรียน" นอกเหนือไปจากห้องเรียนและคำบรรยายการสอนที่

ฮาวทู Learn U

เหมาะสมกับคน Generation Z ซึ่งหมายถึงคนที่เกิดหลัง พ.ศ. 2540 หรือเด็กกว่านั้น อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์การศึกษาของ WEF ได้สังเคราะห์ **4 แนวทางแห่งอนาคต เพื่อเปลี่ยนวิถีให้การศึกษาแก่คนรุ่นใหม่** ประกอบด้วย **1. ให้ความรู้แก่พลเมืองในโลกที่เชื่อมโยงถึงกัน** ซึ่งจำเป็นต้องเข้าใจความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างความแตกต่างของผู้คนที่มีหลากหลายเชื้อชาติ และเข้าใจความร่วมมือกันทั่วโลก **2. นิยามบทบาทใหม่ของผู้สอน** โดยบทบาทและเปลี่ยนบทบาทครูผู้สอนเสียใหม่ รูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ก้าวล้ำไปมากสามารถหาได้จากทุกที่ที่เพียงแค่คลิกบน

พลาซ่า Online

สอนรูปแบบใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน ตั้งแต่ระดับปฐมวัยต่อเนื่องไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อบ่งชี้เรียนรู้สื่อผสมเสรี

งานวิจัยของ **สำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)** ร่วมกับ **สถาบันการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.)** ที่ศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ สำหรับคนรุ่นใหม่ พบว่ารูปแบบ การเรียนรู้ที่เหมาะสม กับยุคข้อมูลข่าวสาร คือ รูปแบบที่สามารถ นำเทคโนโลยีมาใช้ ประโยชน์ ซึ่งมวลชน หนุ่มๆ สามารถ เรียนรู้ได้แต่ต้อง

เรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคลด้วย ทำให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ เช่น หลักสูตรออนไลน์แบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOCs) หรือช่องทางการเรียนรู้อื่น ๆ ไม่ว่าจะผ่านภาพ เสียง วิดีทัศน์ สื่อสังคม เกม จึงนับเป็นโอกาสดีของคนรุ่นใหม่ ในการเลือกรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้

แนวโน้มทางด้านบูรณาการระหว่าง platform ออนไลน์จะทำให้เกิดรูปแบบ platform การเรียนรู้ที่มีการผสมผสานมากขึ้น อาทิ MOOCs หลักสูตรออนไลน์มีการใช้ platform อื่นเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ อย่างเช่นเผยแพร่วีดิทัศน์บน Youtube ใช้เกมเพื่อดึงดูดเนื้อหา เป็นต้น

ประการสำคัญที่สุดสำหรับคน Gen - Z Alpha และคนรุ่นอนาคตต่อไป ต้องสามารถ แยกแยะประสบการณ์การเรียนรู้เหล่านี้ คู่ขนานกับบทบาทในชีวิตจริง ทั้งนี้ การเรียนรู้ทางไกล ทั้งการสอนของครู การเรียนร่วมชั้น ในห้องเรียนนั้นเป็นเสมือนเครื่องเตือนใจว่า “มนุษย์” ยังจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ทาง สังคมแบบตัวต่อตัว

แม้ว่าเทคโนโลยีจะก้าวไกลเพียงใด ก็ตาม....

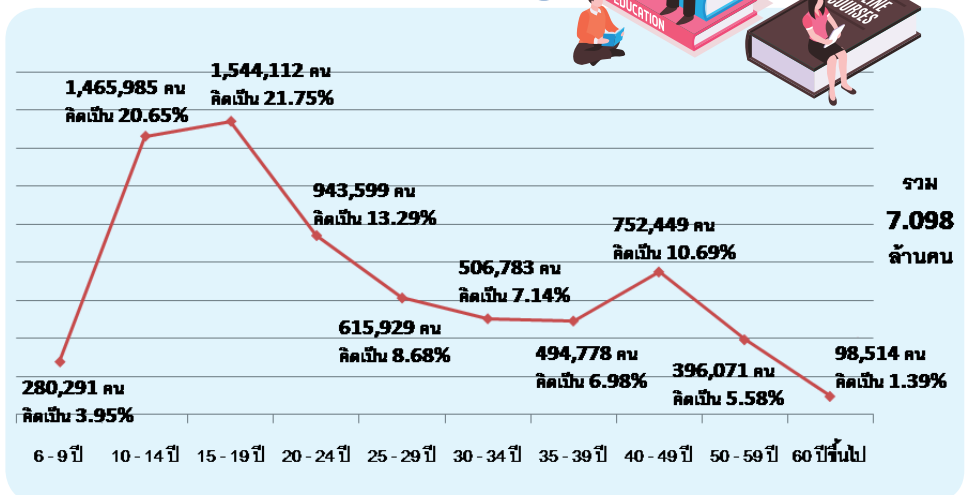

สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์ นักการศึกษาจึงต้องแนะนำแนวคิดที่ดี ในการพัฒนาคนรุ่นใหม่อย่างมีคุณภาพ ต่อสังคม

3. สอนทักษะชีวิตสำหรับอนาคต

ทักษะที่สำคัญที่สุดในสายตานายจ้างคือ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และ การทำงานร่วมกับผู้อื่นควบคู่กับการเอาใจใส่ และความฉลาดทางอารมณ์ การทำงาน ต้องทำได้หลากหลาย สร้างเอกภาพทีมที่มี ประสิทธิภาพ และ **4. ปลดล็อกเทคโนโลยี** ต้องแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ ที่มีความแตกต่าง จากรูปแบบเดิม ซึ่งมีความยืดหยุ่นต่อการเข้าถึงผู้เรียนทั่วโลก สร้างกระบวนการ

การศึกษาเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต ของคนในแต่ละช่วงวัย

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2561)

พร้อมใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ

นายณัฐพร ทิพย์วรรณ รมว.ศธ. เปิดเผยว่า ปีการศึกษา 2565 ศธ. เริ่มใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะแทนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้มีการหารือและปรับปรุงหลักสูตรสร้างความเชื่อมโยงไปถึงการวัด การประเมินผล และการจัดทดสอบต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งได้กำหนดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับหลักสูตรใหม่ ทั้งนี้ จุดเด่นหลักสูตรฐานสมรรถนะมุ่งค้นหาศักยภาพผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยว่าเด็กแต่ละคนมีความสนใจสิ่งใดมากเป็นพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวัน อีกทั้งทำให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมตามความถนัดของผู้เรียนด้วย

ย้ำ สกศ. เร่งพัฒนาเด็กปฐมวัย

ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รมช.ศธ. เปิดเผยว่า ประเทศไทยมีเด็กปฐมวัยกว่า 1 ล้านคน โดยรัฐบาล ศธ. และ สกศ. ให้ความสำคัญการพัฒนาเด็กวัยนี้ เพราะเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตที่มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและเป็นรากฐานสำคัญต่อพัฒนาการที่เติบโตขึ้นไปอีก สกศ. ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานในการดูแลเด็กปฐมวัยตั้งแต่ 0 - 6 ปี อย่างสอดคล้องตาม พ.ร.บ.การพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 คนไทยไม่ว่าใครก็ตามทั้งสังคม ครู สื่อมวลชน ท้องถิ่น ต้องให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สมบูรณ์แบบที่สุด เชื่อว่าเด็กจะมีความพร้อมใช้ชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างผันผวน และมั่นใจจะเป็นเด็กที่มีคุณภาพเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศต่อไป

ผลวิจัยต้องการใช้คนลดต่อเนื่อง 6 ปี

ดร.อุษณีย์ ธโนศวรรย์ รองเลขาธิการสภาการศึกษา เปิดเผยว่า สกศ. ได้ศึกษาแนวโน้มความต้องการกำลังคนรายจังหวัด พ.ศ. 2563 - 2568 พบมีแนวโน้มความต้องการจ้างงานตั้งแต่ปี 2563 - 2568 เกือบทุกจังหวัดมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง มีเพียง 2 จังหวัดที่มีแนวโน้มต่างจากจังหวัดอื่น ๆ คือ จ.ชัยนาท มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ จ.นนทบุรี มีแนวโน้มลดลงจนถึงปี 2567 และเปลี่ยนแนวโน้มเป็นต้องการเพิ่มขึ้นในปี 2568 โดยผลวิจัยชี้ว่ารายได้เฉลี่ยตามวุฒิการศึกษาของผู้จบ ปวช. มีรายได้สูงกว่าจบ ม.ปลาย คิดเป็น 23.48% และเมื่อทำงานมีประสบการณ์มากขึ้น ความแตกต่างระหว่างรายได้ของทั้ง 2 วุฒิ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยผู้ที่จบวุฒิปวช. มีรายได้สูงกว่าถึง 49.81%

เด็กเครียดพ่อแม่ทงาน - เรียนต่อ

มร.โรมัส ดาวิน ผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย เผยผลสำรวจออนไลน์ สรุปผลกระทบของวิกฤตโควิด - 19 ต่อเด็กและเยาวชนในประเทศไทย ระหว่างวันที่ 27 มี.ค. - 6 เม.ย. 2563 จากเด็กและเยาวชนช่วงอายุ 15 - 19 ปี จำนวน 6,771 คนทั่วประเทศ พบว่า เด็กและเยาวชน 8 ใน 10 คน มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาการเงินของครอบครัว เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครองไม่ได้ทำงานตามปกติ ซึ่งเป็นผลมาจากการปิดตัวของธุรกิจต่าง ๆ ตลอดจนการถูกเลิกจ้าง เกินครึ่งรู้สึกกังวลด้านการเรียน การสอบและโอกาสในการศึกษาต่อ เนื่องจากการปิดโรงเรียนเป็นระยะเวลานาน ขณะที่ 7% รู้สึกกังวลเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เช่น การทะเลาะกันของผู้ปกครองและการทำร้ายร่างกาย

ผู้สนใจสามารถขอรับ..

OEC News Connex

ได้ที่ สำนักสื่อสารองค์กร ชั้นที่ 1 อาคาร 1

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- Download ที่ www.onec.go.th

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

99/20 ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2668 7123 โทรสาร 0 2243 0083

www.onec.go.th

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.สุภัทร จำปาทอง
ดร.อุษณีย์ ธโนศวรรย์
นนทิชา ไวยนพ

เลขาธิการสภาการศึกษา
รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร

บรรณาธิการ

อิทธิกร เถิกงมหาโชค

ผู้ประสานงาน

วรัญญกรณ์ คุณเวช
โสภิตา พิมพ์สอน
สุภาชัย พันธุ์เดช

สร้างสรรค์ผลงานโดย : สำนักสื่อสารองค์กร

OEC News สภาการศึกษา